

موش صحرائی آواره

نگاهی به نسخه جدید ابونتو Maverick Meerkat موسوم به

« احمد شریف پور

پس از شش ماه انتظار بالاخره موش صحرائی کانونیکال با تغییرات به نسبت زیادی از هزارتوهای زیرزمینی خود بیرون آمد. تغییراتی که نشان می‌دهد کانونیکال به غیر از انتخاب تاریخ‌های جالب برای انتشار سیستم عامل خود (نسخه ۱۰.۱۰ ابونتو در تاریخ ۱۰/۱۰/۲۰۱۰ منتشر شده است)، تلاش سنگینی را نیز در جهت بهبود و ارتقای آن به کار بسته است. به نظر می‌رسد مارک شاتل‌ورث در صد بیشتری از کاربران دسکتاپ را هدف گرفته است.

رابط کاربری ابونتو در نسخه جدید با کمی تغییر در تم‌ها و اضافه‌شدن فونت پیش‌فرض ابونتو بهبود یافته است. کارایی سیستم با بهینه‌سازی‌های صورت گرفته در نصاب سیستم عامل و مرکز نرم‌افزار آن به میزان زیادی افزایش یافته و اضافه‌شدن کنترل‌های پخش صوتی به نشانگر صدا، گامی تازه در ادامه تلاش کانونیکال برای خلوت‌سازی سینی اعلانات سیستم (Notification Area) محسوب می‌شود. جانشینی نرم‌افزار Shotwell به جای F-Spot (برنامه مدیریت تصویر قبلی ابونتو) و در نهایت ارائه پوسته نت‌بوکی Unity از دیگر تازه‌های این انتشار جدید ابونتو است. این نوشته به اختصار تغییرات اساسی و مهم صورت گرفته در این نسخه را بررسی می‌کند.

برنامه نصب ابونتو

راهنمای نصب ابونتو که Ubiquity نامیده می‌شود برای این نسخه از نو طراحی شده است و تجربه کاربری روان‌تر و بهتری را در اختیار کاربر قرار می‌دهد. یکی از مهم‌ترین برتری‌های این نصاب جدید، شروع عملیات فرمت پارتیشن‌ها و نصب سیستم بلافاصله پس از تعیین محل و اندازه پارتیشن‌ها توسط کاربر است (شکل ۱). در حین انجام فرآیند نصب، سایر اطلاعات تکمیلی توسط کاربر وارد خواهد شد. این کار مدت زمان مورد نیاز را برای نصب ابونتو در یک سیستم کم و بیش مدرن، به مرز ۱۵ دقیقه نزدیک می‌کند. هنگام نصب در این نسخه نیز همانند نسخه‌های پیشین، اسلایدهایی از قابلیت‌های سیستم و نرم‌افزارها نمایش داده می‌شود که گرچه همه نرم‌افزارهای معرفی شده در نصب پیش‌فرض ابونتو وجود ندارند، اما دید مناسبی را از قابلیت‌ها و توانایی‌های سیستم برای کاربر فراهم می‌کند. از دیگر پیشرفت‌های حاصل شده در این نسخه امکان استفاده از بسته‌های به روزرسانی شده در حین نصب و همین‌طور امکان نصب برنامه‌های انحصاری mp3 و Flash است. البته، شرط استفاده از این قابلیت، دسترسی به اینترنت هنگام نصب است.

مرکز نرم افزار یا Software Center

مخازن غنی نرم افزار و سیستم مدیریت بسته اوپننتو یا apt که اوپننتو آن را از دیپان به ارث برده است، همواره به عنوان یکی از نقاط قوت اوپننتو مورد توجه بوده اند. اگرچه رابط گرافیکی Synaptic از مدت ها پیش به عنوان یک واسط ابتدایی یا Front-End برای سیستم مدیریت apt وجود داشته است، اما با طراحی و پیاده سازی نرم افزار گرافیکی Software Center توسط گروه توسعه اوپننتو، نقش Synaptic روز به روز کم رنگ تر می شود. این واسط که از نسخه ۹/۱۰ معرفی شد، در نسخه کنونی اوپننتو به حد کمال رسیده است. Software Center توانسته با طبقه بندی بسته های موجود در قالب تعدادی بخش یا Department، فراهم آوردن امکان جست و جوی ساده، امکان مشاهده تاریخچه عملیات نصب و عزل نرم افزارها و ارائه دو کادر جهت معرفی نرم افزارهای محبوب و نرم افزارهای به روز شده، به راحتی رقابتی مانند PackageKit (واسط نصب محیط KDE) و Synaptic را پشت سر بگذارد (شکل ۲). همچنین یکی از ویژگی های قابل بحث نسخه جدید وجود بخشی به نام For Purchase (برای خرید) جهت ارائه نرم افزارهای تجاری از سوی سایر توسعه دهندگان است. این بخش که در این نسخه تنها با نرم افزار Fluendo DVD (جهت پخش و کار با dvd) آغاز به کار کرده است، گامی بزرگ و منحصر به فرد در ترکیب نرم افزارهای آزاد و اپن سورس با نرم افزارهای تجاری به شمار می آید.

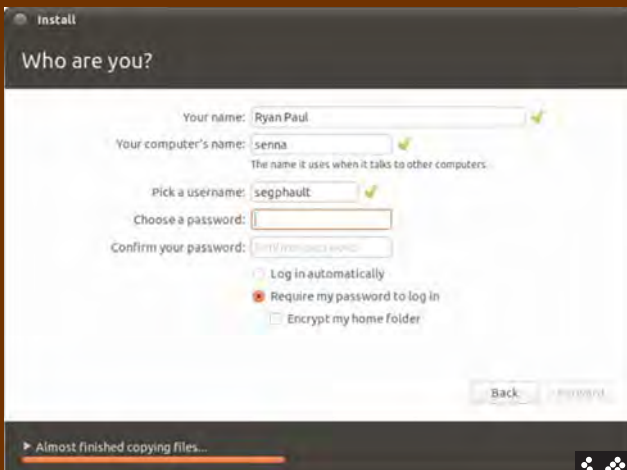
Unity رابط گرافیکی نت بوکها

شاید معرفی Unity بارزترین ویژگی جدید اوپننتوی ۱۰/۱۰ باشد. محیط Unity، پوسته ای جدید در نسخه ویژه نت بوک اوپننتو است که توسط کانونیکال و مختص نت بوکها و سیستم های سبک و سریع (instant-on) بعدی این شرکت، توسعه داده شده است. این محیط با پائل سفارشی و رویکرد منحصر به فردی که در مدیریت پنجره ها از طریق نوار کناری دارد، علاوه بر استفاده بهینه از صفحه های کوچک نت بوکها، تجربه ای جدید را برای کاربران فراهم می آورد (شکل ۳). هرچند این محیط در این نسخه اولیه، با اشکالات و کاستی های متعددی چه در زمینه کارایی و چه در زمینه سازگاری نرم افزارها روبه رو است، اما به نظر می رسد با توجه به پشتوانه قدرتمندی نظیر کانونیکال و تکیه بر سیستم بهبود تدریجی آن، آینده ای روشن را به کاربران و طرفداران نت بوکها نوید می دهد.

رابط گرافیکی کاربر

کانونیکال ابتدای امسال با معرفی تم های Ambiance و Radiance در نسخه ۱۰/۰۴، بالاخره رنگ قهوه ای متداول خود را کنار گذاشت و به مجموعه رنگ های ارغوانی تیره، نارنجی و بژ روی آورد. در نسخه جدید اوپننتو، تم ها در عین حفظ ظاهر و اصالت اولیه، به وضوح بهبود یافته اند. طیف های به کار رفته در نوارهای پیشرفت (Progress Bar) یکدست تر شده اند. نوارهای لغزان اندکی لاغرتر شده و لبه های ملایم تری دارند. تعریف لبه های تمام ابزارکها (Widget) بهتر شده و طراحی زیباتر و به ویژه نحوه نمایش زبانهای غیرفعال بهبود یافته است.

شاید مهم ترین پیشرفت این نسخه در زمینه گرافیک و تمها، معرفی اولین فونت اختصاصی اوپننتو باشد که توسط طراح مشهور برونو ماگ و همکارانش (گروه مشهور دالتون ماگ) طراحی شده است. این فونت هم برای مشاهده روی نمایشگر و هم چاپ روی کاغذ مناسب است. در نهایت گرچه ظاهر اوپننتو همچنان برای کاربر آشنا

شکل ۱ رابط نصب اوپننتو: فرآیند نصب و کپی فایل ها پیش از تکمیل اطلاعات شروع شده است.

شکل ۲ مرکز نرم افزار اوپننتو: به کادرهای پایین پنجره نرم افزار توجه کنید. کادر سمت راست آخرین به روزسانی ها و کادر سمت راست، نرم افزارهای طرفدار را نمایش می دهد.

شکل ۳ پوسته نت بوکی Unity: به نوار مدیریت پنجره ها در سمت چپ صفحه دقت کنید.

است، اما کاربر به یقین متوجه بهبودها و تغییرات صورت گرفته خواهد شد.

در نهایت، به نظر می رسد با این که لینوکس برای کسب سهمی درخور توجه از بازار سیستم عامل های دستکاپ راه زیادی در پیش دارد، اما کانونیکال با ساده سازی فرآیندهای نصب و به روزسانی سیستم و نرم افزارها و همچنین توجه به دنیای نرم افزارهای تجاری و طراحی ظاهری زیبا و کاربر پسند در نسخه های جدید سیستم عامل خود، گام هایی بزرگ و اساسی در این زمینه برداشته است.